

N:o 9/1941.

STORA UTSKOTTETS betänkande N:o 9/1941 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om understöd åt blinda inom landskapet Åland.

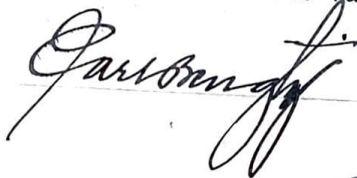
Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande N:o 13/1941, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Efter att hava genomgått ifrågavarande framställning och betänkande får stora utskottet vördsamt föreslå

att landstinget ville antaga bilagda förslag till landskapslag om understöd åt blinda inom landskapet Åland.

Mariehamn den 21 november 1941.

På stora utskottets vägnar;

Närvarande i utskottet: ordföranden Bengtz, samt ledamöterna Bertell, Holmqvist, Oskar Holmström, Larson, Lundqvist, Lennart Mattsson, Nordström, Påvals och Wilén.

L a n d s k a p s l a g

om understöd åt blinda i landskapet Åland.

I enlighet med Ålandslandstings beslut stadgas:

§ 1.

I landskapet Åland bosatt blind firsk medborgare, som fyllt sexton år och antingen utför förvärvsarbete till självförsörjning eller i sådant syfte åtnjuter yrkesundervisning, beviljas av landskapsmedel understöd i enlighet med vad i denna landskapslag stadgas.

2 §.

Med blind avses i denna landskapslag person, som saknar synförmåga eller som, även sedan möjliga ljusbrytningsfel i hans synförmåga med glasögon rättats, saknar ledsyn på för honom tidigare obekant plats, dock icke person, vars nedsatta arbetsförmåga icke beror enbart på blindhet, utan även på annan abnormitet, vanförhet, sinnessjukdom, imbecillitet, fallandesjuka eller långvarig obotlig sjukdom.

Understöd beviljas icke blind;

- 1) som fyllt sextio år;
- 2) som utan giltig orsak nekar att iakttaga sådant förordnande om läkarundersökning, varom stadgas i 8 §;
- 3) som är underkastad i lagen om alkoholister eller lagen om lösdrivare stadgade vårdåtgärder eller som, oaktat han icke undergått behandling enligt förenämnda lagar, annars befinnes bevisligen hemfallen åt dryckenskap eller åt ett med lösdriveri jämförligt levnadssätt;
- 4) som undergår frihetsstraff eller bestämts att insättas i tvångsanstalt eller tvångsarbete eller såsom minderårig i uppfostringsanstalt;
- 5) som är i avsaknad av medborgerligt förtroende;
- 6) som i kommunalhem, annan kommunal fattigvårdsanstalt eller såsom årsvis utackorderad i enskilt hem åtnjuter fullständig fattigvård, vilken fortgått minst tre månader;
- 7) som i av staten upprätthållen eller av denna understödd anstalt åtnjuter avgiftsfri blindundervisning jämte fritt uppehälle eller ock annan specialvård;
- 8) som åtnjuter minst tretusensexhundra mark om året i livränta, på grund av blindhet fastställd olycksfallsersättning, folkpension eller annan pension; eller
- 9) vars utkomst i övrigt måste anses vara så tryggad, att han icke är i behov av understöd.

4 §.

Understöd beviljas i allmänhet såsom fast, fortlöpande från år till år, dock ej åt person, som ej fyllt aderton år.

Understöd kan, då sådant anses påkallat, beviljas även:

för viss tid för beredande av möjligheter till yrkesundervisning åt sökande; eller

såsom understöd en gång för alla för att återställa sökandens ledsyn eller för att annars förbättra hans synförmåga.

5 §.

Fast, med stöd av 4 § 1 mom. beviljat understöd utgör tretusensexhundra mark per kalenderår eller för det fall, att understödets åtnjutande påbegynnes, avbrytes eller upphör under kalenderåret, trehundra mark i månaden, beräknat på sätt varom i 10 och 15 §§ stadgas.

Understöd för viss tid eller en gång för alla beviljas efter prövning, likväl med högst tretusensexhundra mark per studieår eller vårdfall och person.

6 §.

Understöd beviljas efter skriftlig ansökan, som skall ställas till landskapsnämnden och inlämnas till vårdnämnden i den kommun, där den blinda har sin varaktiga bostad eller där han stadigvarande vistas.

7 §.

Vårdnämnd eller av denna förordnad funktionär bör på begäran biträda person, som söker understöd, vid uppsättandet av ansökan och införskaffandet av erforderlig utredning angående hans förhållanden, varefter vårdnämnden utan dröjsmål äger, med närslutande av eget, på av landskapsnämnden fastställd blankett avgivet utlåtande, insända ansökningshandlingarna till landskapsnämnden.

8 §.

Landskapsnämnden kan, där särskilda skäl därtill föreligga, förordna, att understödssökande bör undersökas av ögonläkare. Landskapsnämnden kan likaså förordna, att sökanden bör underkasta sig läkar- eller sjukhusvård, om hans synförmåga därigenom sannolikt kan förbättras.

Landskapsnämnden kan även, då skäl därtill yppas, förordna, att den, som åtnjuter understöd, skall med avseende å synförmågan ånyo av läkare undersökas samt, om därvid befinnes, att förutsättningar därtill föreligga, tagas under behandling för dess upphjälpande.

9 §.

Ärende angående beviljande av blind- eller understöd avgöres av landskapsnämnden efter prövning och med stöd av erhållen utredning.

Efter att hava beviljat sökanden fast understöd utfärdar landskapsnämnden avgiftsfritt åt honom understödsbrev, vilket i tjänsteväg sändes till i 6 § nämnd vårdnämnd för att genom dess försorg mot kvitto tillställas understödstagaren.

Efter att hava beviljat sökanden understöd för viss tid eller en gång för alla, delgiver landskapsnämnden skriftligen sitt beslut vederbörande vårdnämnd för att av denna bringas till understödstagarens kännedom.

10 §.

Fast understöd utbetalas, räknat från den första dagen i den månad, som följer näst efter den dag, då landskapsnämnden fattat sitt beslut, kvartals-

vis i början av kvartalets sista månad.

11 §.

Tidpunkterna, då utbetalning av för viss tid beviljat understöd skall vidtaga och avslutas, liksom även sättet för dess erläggande bestämmas av landskapsnämnden för varje fall särskilt.

12 §.

Då blind person beviljats understöd en gång för alla till förbättrande av sin synförmåga, äger vårdnämnden vidtaga nödiga åtgärder för anskaffande av i beslutet avsedd vård åt understödstagaren och i sinom tid mot vederbörlig redovisning och verifiering hos landskapsnämnden lyfta understödet.

13 §.

Utbetalningen av understöd kan av landskapsnämnden indragas beträffande understödstagare;

- 1) som i avsikt att bliva delaktig av understöd förstört eller undandolt egendom eller inkomster eller lämnat falska uppgifter om sig själv och sina levnadsförhållanden;
- 2) som utan giltig orsak vägrar att iakttaga av landskapsnämnden med stöd av 8 § meddelat förordnande;
- 3) som underlåtit att efter förmåga försörja sig själv och sin familj;
- 4) som, sedan han erhöll understödet, blivit varaktigt oförmögen till arbete; eller
- 5) vars förhållanden i övrigt, sedan han erhöll understödet, undergått sådan förändring, att jämlikt 1 § och 3 § 3-9 punkterna honom icke kunde beviljas understöd.

Har understödstagare handlat på sätt, som nämnes i 14 § 1 mom., kan landskapsnämnden förordna om inställande av understödets utbetalning på högst ett år eller om dess fullständiga indragning.

14 §.

Avtal, som avser att överlåta eller pantförskriva understöd till annan person, vare ogiltigt.

Understöd må icke utmätas, ej heller användas för ersättande av kostnaderna för lämnad fattig- eller annan samhällsvård.

15 §.

Fast understöd och fortfarande utgående understöd för viss tid upphöra vid utgången av den månad, under vilken den blinda avlidit, tiden för

understödet's åtnjutande utgått eller beslut fattats om understödets indragning. Har förordnande före indragningen givits om inställande av understödets utbetalning, kan indragning av understödet bestämmas att gälla från den på dagen för inställandet närmast följande månadens ingång.

Rättsinnehavare till blind, som erhållit understöd, är berättigad att lyfta understödsbelopp, som förfallit till betalning under det kvartal, då den blinda avlidit, eller dessförinnan.

16 §.

Har till betalning förfallet understödsbelopp icke lyftats under loppet av det kalenderår, som följt näst efter det, under vilket det förfallit till betalning, vare rätten därtill förverkad.

17 §.

Yppas omständigheter, vilka kunna medföra, att person, som beviljats understöd, ej vidare bör komma i åtnjutande därav, bör vårdnämnden därom ofördröjligen underrätta landskapsnämnden, vilken efter att i saken hava införskaffat erforderlig utredning, besluter om utbetalningens inställande eller understödets indragning.

Landskapsnämnden kan även utan i 1 mom. nämnd armälan, där i denna landskapslag förutsatt skäl därtill befinnes föreligga, förordna, att utbetalandet av understödet skall inställas eller understödet indragas.

18 §.

Har rikets regering på grund av ömsesidighet med främmande makt träffat avtal om beviljande av blindhetsunderstöd åt dennas medborgare, lände till efterrättelse, vad därom särskilt stadgats.

19 §.

Denna lag träder omedelbart i kraft. Samtidigt förändras de understöd, vilka tillsvidare beviljats att utgå fortlöpande från år till år, till fasta understöd åt blinda i enlighet med denna landskapslag, likväl med sådant undantag, att de fortlöpande understöd, vilka under år 1941 beviljats sextiofem år fyllda blinda, bibehållas vid sina tidigare belopp. I avseende å före 1941 års utgång beviljade understöd för viss tid skall iakttagas, vad landskapsnämnden angående denamma för varje särskilt fall beslutat.